

Beleidsplan 2025 t/m 2028

Hervormde gemeente Onstwedde

Inhoud

Inleiding	3
1. Algemeen	4
2. De kerkenraad (de ambten).....	5
3. De zondag	7
4. De Sacramenten	11
5. Bijzondere diensten	14
6. Pastoraat.....	17
7. Vorming en toerusting.....	20
8. Diaconaat.....	26
9. Kerkelijk beheer	29
10. Bijlagen:.....	32

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan 2025 tot en met 2028 van de Hervormde gemeente te Onstwedde.

In het beleidsplan legt de kerkenraad vast wat het fundament is waar we als gemeente ons gemeentelieven op willen baseren. Ook wordt erin beschreven op welke wijze we als gemeente vorm proberen te geven aan onze roeping om de Heere te dienen op de zondag en in het dagelijks gemeentelieven.

In negen hoofdstukken worden evenzovele aspecten van het gemeentelieven beschreven.

Het woord 'beleid' wordt op twee manieren ingevuld. Enerzijds heeft het de betekenis van 'hoe we de dingen aanpakken'. Het is daarmee de beschrijving van het 'staand beleid'. Dat is belangrijk, omdat het de gemeente duidelijkheid geeft. Het geeft richting op momenten dat er vragen ontstaan met betrekking tot bijvoorbeeld de inrichting van de eredienst of rond de gang van zaken in het gemeentelieven. Het vertelt ons welke keuzes er zijn gemaakt en waar nodig worden deze ook onderbouwd. Een tweede betekenis van het woord 'beleid' heeft te maken met planvorming, het 'voorgenomen beleid'. Waarop willen we ons de komende vier jaar als kerkenraad en gemeente richten? Welke onderwerpen hebben onze speciale aandacht nodig of wat is er blijven liggen en vraagt om uitwerking?

Elk hoofdstuk beschrijft zo het 'staand beleid' met betrekking tot een aspect van onze gemeente. Aan het eind van het hoofdstuk wordt vervolgens aangegeven welke aandachtspunten er de komende jaren zijn, of te wel het 'voorgenomen beleid'.

De kerkenraad heeft tijdens de voorbereidende besprekingen ervaren dat we als gemeente zeer veel ontvangen hebben waarvoor we dankbaar mogen zijn. Daarnaast zijn er ook zorg- en aandachtspunten benoemd die we blijvend in gebed bij de Heere mogen brengen.

Het is van groot belang dat we ons in alles wat we ondernemen, zowel kerkenraad als gemeente, afhankelijk weten van de Heere God. De apostel Jakobus is in hoofdstuk 4 van zijn brief daar heel duidelijk over. Wij kunnen plannen maken voor over een jaar of voor morgen, maar het kan zomaar anders lopen. Daarom moeten wij zeggen bij de plannen die we maken: Deo Volente, Als de Heere wil en wij leven (Jakobus 4:15). We willen dit beleidsplan onder dit voorbehoud aan u, de lezer, voorleggen.

Onstwedde, november 2024,

De kerkenraad van de Hervormde gemeente

1. Algemeen

1.1. De Hervormde gemeente in Onstwedde

Jezus Christus sprak, na Zijn sterven en opstanding: "Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen." (Mattheüs 28: 19).

Langs wonderlijke weg verbreidde, door de kracht van de Heilige Geest, het Evangelie zich over de gehele aarde. Voor zover uit schriftelijke bronnen bekend, kwam het Woord van God al voor het jaar 900 in Onstwedde en ontstond daar een gemeente van de Heere Jezus Christus. Die gemeente stond in de Rooms Katholieke traditie. In 1597 vond in Westerwolde de Reformatie plaats en de laatste pastoor werd de eerste predikant: ds. Johannes Mensingius. Daarmee kwam de gemeente in de Calvinistische traditie te staan, waaraan zij nu al meer dan vier eeuwen trouw wil blijven. Voor zover na te gaan, hebben de predikanten van de gemeente de Schrift het hoogste gezag in hun prediking gegeven en hebben zij zich gebonden geweten aan de reformatorische belijdenisgeschriften. Ten tijde van Afscheiding en Doleantie behoorde de grote meerderheid van de gemeente met kerkenraad en predikant tot "hen, die bleven". Bewust wilde de gemeente een Christus-belijdende volkskerk zijn.

Om dezelfde reden bleef de Hervormde gemeente van Onstwedde in 2004 ook binnen de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) die in dat jaar ontstond door een fusie van meerdere kerkverbanden. De gemeente wil ook vandaag de dag met alle zorgen die er zijn haar plaats innemen binnen het geheel van de PKN. Daarbij wil zij zich in gehoorzaamheid houden aan het Woord van God en wil zij alle dingen verwerpen die daartegen zijn. Daarbij weet de gemeente zich verbonden met de Gereformeerde belijdenisgeschriften en weerspreekt zij met Gods hulp alle dingen die met dit belijden in strijd zijn.

In dat kader wil de Hervormde gemeente Onstwedde binnen de PKN zich houden aan het convenant van Alblasserwaard dat ten tijde van de fusie van meerdere kerkverbanden in 2004 is opgesteld. Dit convenant is opgenomen in de plaatselijke regeling van de gemeente.

1.2. De Bijbel

Wij geloven dat de Heilige Schrift den wil Gods volkomenlijk vervat, en dat al hetgeen de mens schuldig is te geloven om zalig te worden, daarin genoegzaam geleerd wordt. (Nederlandse Geloofsbelijdenis, art.7)

Wij aanvaarden de Bijbel als het betrouwbare en onfeilbare Woord van God en belijden Gods bijzondere zorg bij het ontstaan van de Bijbel. Wij belijden in gehoorzaamheid aan Gods Woord, als enige bron en norm van de kerkelijke verkondiging en dienst, de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest.

1.3. De belijdenisgeschriften

De gemeente belijdt het algemeen ongetwijfeld en Christelijk geloof, zoals dit is uitgesproken in de drie algemene belijdenisgeschriften van de kerk, namelijk de apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius. De gemeente wil staan in de traditie van de Reformatie. Zij weet zich gebonden aan de drie bijzondere belijdenisgeschriften van de kerk, de drie formulieren van enigheid, te weten: de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

2. De kerkenraad (de ambten)

Christus heeft de bediening van Woord en Sacramenten gegeven om de gemeente bij Gods heil en bij haar roeping in de wereld te bepalen. Met het oog op de bediening van Woord en Sacramenten zijn in de gemeente de volgende ambten ingesteld:

- het ambt van predikant;
- het ambt van ouderling;
- het ambt van diaken.

De ambtsdragers zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de opbouw van de gemeente in de wereld. Gezamenlijk vormen zij de kerkenraad van de gemeente. De ambtsdragers hebben een belangrijke taak. Zij vertegenwoordigen Christus in het midden van de gemeente. Zij worden geroepen in gehoorzaamheid aan God en Zijn Woord hun werk te verrichten.

2.1. De predikant

De predikant is geroepen tot de verkondiging van het Woord met de daarbij behorende bediening van de gebeden en van de heilige sacramenten. Anders gezegd, het gaat erom dat de predikant de Heilige Schrift grondig onderzoekt en naar waarheid aan de gemeente uitlegt en toepast, zowel aan allen als aan eenieder persoonlijk.

In algemene zin betekent dit dat aan de predikant, tot opbouw van de gemeente, de taken zijn toevertrouwd zoals benoemd in ordinantie 3 artikel 9 van de kerkorde van de PKN.

2.2. De ouderling

De ouderling is geroepen tot het opzienersambt. Hij heeft, met de predikant, het opzicht over de leden van de gemeente. Hij is de predikant behulpzaam met goede raad, ziet toe dat alle dingen in de gemeente met orde geschieden en verleent pastorale zorg aan hen die raad en troost behoeven. Ook heeft hij de taak toe te zien op leer en leven van de predikant. In algemene zin betekent het dat de taken voor een ouderling ook dienen ter opbouw van de gemeente. Aan de ouderlingen die in het bijzonder zijn aangewezen tot kerkrentmeester zijn aanvullend hierop een aantal taken toevertrouwd.

De taken van de ouderlingen en de ouderlingen kerkrentmeester worden benoemd in ordinantie 3 artikel 10 van de kerkorde van de PKN.

2.3. De diaken

De diaken is geroepen tot het inzamelen, bewaren en uitdelen van de diaconale gelden/liefdegaven. Hij dient te onderscheiden waar nood is en met een bewogen hart uitdeling te verzorgen. Hij gaat de gemeente voor in het dienen, zodat deze haar roeping in deze leert verstaan. De taken behorend bij het ambt van diaken met het oog op zijn dienst in de wereld worden benoemd in ordinantie 3, artikel 11 van de kerkorde van de PKN.

2.4. Commissies

De kerkenraad laat zich met het oog op de vervulling van de roeping van de gemeente bijstaan door een aantal commissies. Deze zijn:

- de jeugdraad (zie 7.2);
- de evangelisatiecommissie. Deze heeft tot taak het leggen van contacten met randleden met de bedoeling de betrokkenheid bij de gemeente te vergroten.

- de zendingscommissie. Deze verzorgt de financiële afwikkeling van de ingezamelde zendingsgelden en verdeling daarvan over verschillende zendingsorganisaties. Ook heeft zij als doel het zendingswerk in de gemeente onder de aandacht te brengen.

2.5. Rond het ambt

In gehoorzaamheid aan de Schrift zijn alleen mannelijke belijdende lidmaten verkiesbaar tot het ambt. In vele andere verbanden mag de gemeente dankbaar gediend worden door vrouwen die hun gaven daartoe besteden.

In onze gemeente worden de gemeenteleden gevraagd namen in te dienen voor een vacature, waarna de kerkenraad -na overweging van de ingediende namen- tot verkiezing en benoeming over gaat.

De kerkenraad bestaat uit de predikant, acht ouderlingen, drie ouderlingen-kerkrentmeester en vijf diakenen. Eén ouderling en één diaken richten zich in het bijzonder op het jeugdwerk.

De kerkenraad vergadert in de regel één keer per maand. Aandachtspunten voor de kerkenraadsvergaderingen zijn: Bijbelstudie/bezinning, de prediking, pastoraat en catechese en bezoekwerk. Jaarlijks terugkerende agendapunten zijn in ieder geval een verslag van werkzaamheden van de predikant en van de eventuele bijstand in het pastoraat, vaststelling van begrotingen en jaarrekeningen van het college van kerkrentmeesters en diaconie en de verantwoordingen van de ingestelde kerkenraadscommissies. Te denken valt hierbij aan evangelisatiecommissie, de zendingscommissie, de jeugdraad en verder aan de bezoekbroeders en het damescomité.

In het verband van de ambtelijke vergaderingen van de Protestantse Kerk Nederland behoort de Hervormde gemeente Onstwedde tot de classis Groningen-Drenthe, en binnen de classis tot de Ring Oost Groningen. Daarnaast nemen de predikant en een aantal kerkenraadsleden deel aan de samenkomsten binnen het verband van de kring Rechtzinnige Hervormde gemeenten.

2.6. Beleidsvoornemens

De kerkenraad is voornemens om:

- Het interkerkelijk evangelisatieplatform Onstwedde-Alteveer-Vlagtwedde opnieuw van de grond te krijgen en van daaruit nieuwe missionair activiteiten te ontplooiën.
- Het voortouw te nemen in de samenvoeging van het damescomité met de pastorale teams van ouderlingen en bezoekbroeders.

3. De zondag

Wij mogen naar de kerk gaan omdat God ons roept tot een ontmoeting met Hem en om als gemeente samen te komen en uitleg te krijgen van het Woord van God, zoals ook onze Meester op de sabbat naar de synagoge ging en de Schrift uitlegde. Wij ervaren dat daardoor ons geloof wordt gevoed en gesterkt en dat wij Hem mogen danken en prijzen. Gods Licht en Wijsheid worden zo aan ons overgedragen, wat mag leiden tot vermaning, troost en bemoediging. Dit alles mag plaatsvinden in de zondagse erediensten en steeds weer als basis dienen voor onze verdere levensweg.

3.1. De eredienst

Op zondag is er tweemaal een eredienst. De erediensten vormen de kern van ons gemeente-zijn. Tijdens de samenkomst van de gemeente in de eredienst bevinden wij ons in de werkplaats van de Heilige Geest, waar God Zelf aanwezig wil zijn en tot ons wil spreken door middel van Zijn Woord. Daarbij past een eerbiedige wijze waarop de gemeente de dienst beleeft.

Wij beschouwen de opening van de Schrift als het hart van de eredienst. De prediking is het door God Zelf geschonken middel om Zijn heil dicht bij de mensen te brengen. De prediking is "de bediening der verzoening" waarin en waardoor God zondaren roept en tot geloof brengt.

De kerkenraad draagt gepaste zwarte kleding en gaat staan tijdens de gebeden. Dit geeft uitdrukking aan het ontzag voor Gods aanwezigheid in de eredienst en onderstreept de eenheid van de kerkenraad.

3.2. Voor de kerkdienst

De kerkenraad komt voorafgaand aan de eredienst bijeen in de consistorie van de kerk. De ouderling van dienst spreekt daar een gebed uit waarin hij vraagt om een zegen voor de predikant en voor de gemeente en om de verlichting met de Heilige Geest. De ambtsdragers geven de predikant in de consistorie een hand en wensen hem Gods zegen toe. Bij het begin van de kerkdienst wordt de klok geluid. De ouderling van dienst heet zowel de gemeente als de aanwezige gasten welkom, maakt de afkondigingen bekend en geeft de voorzang op. Tijdens het inleidend orgelspel van de voorzang komt de kerkenraad binnen. Voor de kansel geeft de ouderling van dienst de predikant een hand en wenst hem Gods zegen toe. Hiermee wordt tevens de leiding van de dienst overgedragen aan de predikant. Na afloop van de dienst neemt de ouderling van dienst de leiding weer over door de predikant de hand te geven en hem Gods zegen op het verkondigde Woord toe te wensen.

3.3. De prediking

De prediking vindt plaats vanuit de belijdenis dat de Heilige Schrift het onfeilbare Woord van God is, geïnspireerd door de Heilige Geest. In de verkondiging wordt de Schrift uitgelegd en toegepast zodat de gemeente hoort van de grote werken van God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en wordt geleid tot geloof, hoop en liefde.

De prediking dient in overeenstemming te zijn met het belijden van de kerk, zoals dat verwoord is in de apostolische geloofsbelijdenis en in de drie reformatorische belijdenisgeschriften. In de prediking zal van daaruit steeds weer aandacht gegeven moeten worden aan de drie dingen die een christen moet weten om getroost te kunnen leven en sterven: hij moet zijn zonden en ellende leren kennen, de weg van de verlossing daarvan door Jezus Christus en de dankbaarheid jegens God voor de verlossing.

De middagdiensten hebben bij het voorgaan van de eigen predikant een meer onderwijzend karakter. Daarin zullen met regelmaat de eerder genoemde belijdenisgeschriften worden bepreekt, met name de Heidelbergse Catechismus.

3.4. Liturgie/orde van dienst

De orde van dienst bevat de volgende onderdelen:

- Stil gebed;
- Votum en zegengroet;
- Gemeentezang;
- Lezing van de wet of de Apostolische geloofsbelijdenis;
- Eventueel bediening van de Heilige doop;
- Gebed om opening van de Schrift en voorbede (vooraf afkondigingen van pastorale aard);
- Schriftlezing;
- Inzameling van de liefdegaven (collecten);
- Prediking;
- Eventueel viering van het Heilig avondmaal;
- Dankgebed/eventueel voorbede;
- Zegen.

3.5. Bijzondere omstandigheden en calamiteiten

De kerkenraad heeft twee preeklezers uit haar midden aangewezen. Als de eredienst niet door een predikant geleid kan worden, bijvoorbeeld door plotselinge ziekte, zal een van de preeklezers de dienst leiden. Hierbij wordt het woord verkondigd door het voorlezen van een vooraf uitgezochte preek. Wanneer een voorganger de dienst niet kan voortzetten neemt de ouderling van dienst (of op zijn verzoek een andere ouderling) de leiding over. Deze zal de dienst afsluiten met gebed en het eventueel nog zingen van een enkel vers. In geval van calamiteiten treedt het calamiteitenplan in werking.

3.6. Gebruikte Bijbelvertaling, lezing van de Tien Geboden en de geloofsbelijdenis

De vertaling van de Bijbel die wij gebruiken is de Herziene Statenvertaling (HSV). In bijzondere diensten worden de (hertaalde) Liturgische Formulieren uit de Gereformeerde traditie gebruikt.

In de morgendiensten worden tot onze verootmoediging en als leefregel der dankbaarheid de Tien Geboden en de samenvatting daarvan voorgelezen. In de middagdiensten wordt het christelijk geloof beleden, meestal met de Apostolische geloofsbelijdenis, soms uit één van de andere belijdenisgeschriften.

3.7. Zingen in de eredienst

Het Woord van God is de basis voor de te zingen liederen. In de gereformeerde liturgie is dit altijd het uitgangspunt geweest, met daarbij een prominente plaats voor het zingen van de (berijmde) psalmen. De kerkenraad heeft daarom de volgende richtlijn opgesteld: tijdens de eredienst worden vier psalmen gezongen (drie uit de berijming van 1773 en één uit de bundel Weerklank) en twee gezangen uit de bundel 'Weerklank'. Elke voorganger ontvangt tijdig deze richtlijn zodat hij dit kan meenemen in de voorbereiding van de dienst.

In andere kerkdiensten dan de zondagse eredienst (met name 2e feestdagen, Hemelvaartsdag, de middagdiensten van bid- en dankdag en trouwdiensten) zullen de gezongen liederen afgestemd zijn op het karakter van de betreffende dienst. Ook bestaat de mogelijkheid dat tijdens deze diensten een muzikale bijdrage wordt verleend door een koor of zangroep, dan wel door de kinderen van de

zondagsschool. Dit laatste geldt ook voor themadiensten en de openings- en sluitingsdiensten van het winterwerk, waarbij het karakter van de dienst als eredienst in stand blijft.

In principe vindt de gemeentezang in deze bijzondere diensten plaats uit de psalmen uit de berijming van 1773 en/of psalmen of gezangen uit Weerklank. Bij samenzang van de gemeente in de bovengenoemde bijzondere diensten kan dit incidenteel ook een ander christelijk lied zijn dat voldoet aan de normering dat hiervoor alleen psalmen en liederen in aanmerking komen waarin Gods Woord wordt nagesproken en die aansluiten bij de gereformeerde belijdenis en muzikaal passen binnen de gereformeerde liturgie. Indien er sprake is van medewerking van een koor of muziekgroep, worden de te zingen liederen afgestemd met de eigen predikant van de gemeente. Bij afwezigheid van de eigen predikant verzoekt de preekvoorzieners de gastpredikant hierin mee te denken in de geest van het eerdergenoemde in deze paragraaf.

De kinderen van de zondagsschool zingen in de doopdiensten een dooplied.

Op de zondag van of na de dag van de viering van de verjaardag van de koning én Bevrijdingsdag worden het 1e en 6e couplet van het Wilhelmus gezongen na afloop van de dienst.

Op de zondag van of de zondag na de reformatieherdenking wordt in de morgendienst het Lutherlied (Weerklank 233 vers 1 en 4) gezongen voor de heenzing en zegen.

3.8. Afkondiging van overlijden van een gemeentelid

Indien er in de week voorafgaande aan de zondagse eredienst een overlijden van een gemeentelid heeft plaatsgevonden wordt, indien de familie hiermee instemt, dit in de morgendienst na votum en groet afgekondigd door de voorganger. De gemeente wordt dan verzocht indien mogelijk te gaan staan, waarna de voorganger het overlijden en het tijdstip van de begrafenis bekend maakt. Aansluitend wordt een moment stilte ter gedachtenis in acht genomen en wordt aansluitend een passende psalm (1773) of psalm/gezang uit de Weerklank gezongen.

3.9. Opnames van de kerkdiensten

De kerkenraad zorgt ervoor dat er video- en geluidsopnames van de diensten worden gemaakt. Hierdoor worden gemeenteleden die bijvoorbeeld wegens ziekte of ouderdom de dienst niet fysiek bij kunnen wonen toch in staat gesteld om de diensten mee te maken. De kerkenraad draagt er zorg voor dat opnames het eerbiedige karakter van de eredienst niet zullen aantasten. De opnames dienen te voldoen aan de privacywetgeving van de overheid. De kerkenraad heeft daartoe een privacyverklaring opgesteld.

3.10. Gastvoorgangers

Wanneer de eigen predikant niet voorgeeft of wanneer de gemeente vacant is worden gastvoorgangers uitgenodigd. Deze gastvoorgangers worden in principe gezocht binnen de kring van hervormd-gereformeerde predikanten binnen de PKN. Bij uitzondering kunnen ook voorgangers uit andere kerkgenootschappen voorgaan, zolang hun prediking in overeenstemming is met het belijden van de kerk, zoals dat verwoord is apostolische geloofsbelijdenis en in de drie reformatorische belijdenisgeschriften. De preekvoorzieners overlegt dit voorafgaand aan de eerste uitnodiging met de kerkenraad.

Het uitnodigen van gastpredikanten wordt door de kerkenraad gedelegeerd naar de preekvoorzieners. Hij voorziet de gastpredikanten tijdig van de nodige informatie met betrekking tot de beoogde gang van zaken rond de erediensten.

3.11. Beleidsvoornemens

De kerkenraad is voornemens om:

- Zich de komende beleidsperiode bezinnen op welke wijze de erediensten meer aandacht kunnen krijgen in de gemeente.

4. De Sacramenten

De sacramenten zijn door de Heere ingestelde heilige, zichtbare tekenen en zegels van Zijn belofte aan ons. Het betreft de bediening van de Heilige Doop en de bediening van het Heilig Avondmaal. De Heere gebruikt de sacramenten om Zijn Woord ook zichtbaar te verkondigen. Hij leert ons door de sacramenten de belofte van het Evangelie des te beter te verstaan en Hij wil deze door de bediening van de sacramenten ook aan ons verzegelen.

4.1. De Heilige Doop

De Heilige Doop wordt bediend op grond van het genadeverbond van God, dat Hij heeft opgericht met Abraham en zijn nakomelingen. Na Pinksteren zijn ook de heidenen ingelijfd in dat verbond. Voor Joden is de doop niet in plaats van de besnijdenis gekomen maar naast de besnijdenis en voor de kerk uit de heidenen is de doop in plaats van de besnijdenis gekomen. De Heilige Doop is een teken en zegel van de afwassing van onze zonden door het bloed van Jezus Christus en van de vernieuwing door de Heilige Geest.

De doop wordt bediend aan de jonge kinderen van de gemeente. Volwassenen die als kind niet gedoopt zijn, ontvangen dit sacrament na voorafgaand belijdenis van het geloof te hebben gedaan.

De Heilige Doop wordt bediend in een dienst in het midden van de gemeente en vindt plaats voorafgaand aan de prediking. De doopvragen worden aan de beide ouders (man en vrouw), gesteld in aanwezigheid van de te dopen kinderen. Wanneer één van de ouders zelf niet gedoopt is of zichzelf niet als gelovig beschouwt kan deze de doopvragen niet beantwoorden. In dat geval worden de doopvragen van het doopformulier beantwoord door de ouder die in het geloof wenst dat zijn of haar kind de doop ontvangt. Aan de andere (niet-gelovige) ouder wordt vervolgens het ja-woord gevraagd op de volgende vragen:

- Aanvaardt u dat uw kind als lid van de gemeente van Christus gedoopt wordt;
- Stemt u ermee in dat hij/zij in het christelijk geloof zal worden opgevoed;
- Belooft u daarbij alle hulp te geven en – voor zover in uw vermogen ligt – ook zelf aan uw kind het Evangelie van Jezus Christus door te geven?

Hiermee wordt uitgesproken dat men instemt met de doop en met de christelijke opvoeding in gezin en school, waarbij ook deze ouder zelf een rol kan spelen in het doorgeven van het Evangelie bijvoorbeeld door uit de (kinder-)bijbel voor te lezen.

Tijdens de doopdienst mag gefotografeerd worden vanaf de vaste zitplaats zonder gebruik van flitsapparatuur. De algemene privacyregels dienen hierbij in acht te worden genomen.

Pastorale zorg omtrent de bediening van de Heilige Doop

Voorafgaande aan de Heilige Doop vindt doopzitting plaats. Tijdens de doopzitting wordt met de ouders gesproken over de leer van de Heilige Doop aan de hand van het doopformulier. Ook kan er in verband met de aanstaande doopbediening nog een pastoraal bezoek plaatsvinden bij de doopouders thuis. Tijdens dit bezoek wordt met de ouders gesproken over verantwoordelijkheden die horen bij het laten dopen van een kind. Dit komt met name tot uiting in een christelijke levenswandel, kerkgang en een christelijke opvoeding. Indien er tussen beide ouders geen burgerlijk huwelijk bestaat zal eerst met hen gesproken worden over het alsnog aangaan van een huwelijk. De kerkenraad wil op pastorale wijze hen begeleiden die ongehuwd samenwonen.

Ter ondersteuning en bemoediging wordt bij de doop een kinderbijbel uitgereikt aan de doopouders. Ook krijgen de ouders van de gedoopte kinderen een doop-box uitgereikt. De kerkenraad ziet erop toe dat ouders worden aangesproken, wanneer zij hun kinderen niet laten dopen en spreekt met hen over de betekenis van Gods genadeverbond.

4.2. Het Heilig Avondmaal

Het sacrament van het Heilig Avondmaal is naast de Heilige Doop het andere sacrament in de christelijke kerk. Het is door Christus zelf ingesteld. Waar de Heilige Doop een teken en zegel is van de inlijving door de Vader in de gemeente als Zijn huisgezin, is het Heilig Avondmaal het teken en zegel van de voortdurende verzorging door de Vader van hen, die Hij in Zijn huisgezin heeft opgenomen.

Vorbereiding

De zondag voorafgaande aan de viering van het Heilig Avondmaal wordt, indien mogelijk in de morgendienst, voorbereiding gehouden op het sacrament. In deze dienst is de verkondiging van het Woord hierop afgestemd en wordt het eerste gedeelte van het Avondmaalformulier gelezen.

Op de nieuwsbrief voorafgaande aan de week van voorbereiding zal ter bezinning aandacht worden gevraagd voor de viering van het Heilig Avondmaal.

Viering

Tot het Heilig Avondmaal zijn gerechtigd en geroepen allen die door een waar geloof zijn ingelijfd in Jezus Christus. Daarom worden alleen belijdende leden toegelaten tot het Heilig Avondmaal. Daarbij worden gasten die in de dienst aanwezig zijn en die in hun eigen gemeente na het afleggen van belijdenis tot de viering van het Heilig Avondmaal gerechtigd zijn, uitgenodigd om het Heilig Avondmaal met ons te vieren.

Het Heilig Avondmaal wordt bediend in een morgendienst in het midden van de gemeente. De viering vindt viermaal per jaar plaats. De bediening vindt plaats vanaf de tafel waar de kerkenraadsleden aan zitten. Met het oog op toezicht houden, gaan de ouderlingen met brood en wijn rond. De tafel wordt verzorgd door de predikant en de diakenen.

Na afloop van de morgendienst is er gelegenheid tot avondmaalsviering voor hen die niet de mogelijkheid hadden de dienst bij te wonen.

Dankzegging

In de middagdienst vindt de dankzegging over de viering van dit sacrament plaats.

Witte Donderdag

Op Witte Donderdag, de avond voorafgaande aan Goede Vrijdag, wordt een korte viering van het Heilig Avondmaal gehouden. Tijdens deze viering wordt een verkort avondmaalsformulier gebruikt. Dit verkorte avondmaalsformulier is opgenomen in de bijlage.

Pastorale zorg rond de viering van het Heilig Avondmaal

In de voorbereidingsweek is er op afspraak Censura morum. De bedoeling van Censura morum is om toe te zien en te bevorderen dat het sacrament waardig gehouden kan worden. Tijdens het Censura morum kan een gemeentelid met de predikant en een ouderling een eventuele verhindering om aan te gaan bespreken. De eventuele hinderingen, die de kerkenraad bekend zijn of gemeld worden, worden met pastorale zorg en/of vermaning behandeld. Tijdens de viering zien de ouderlingen erop toe dat de viering met eerbied plaatsvindt. De gemeenteleden worden opgeroepen om in waarachtige liefde en eensgezindheid met de naaste te leven. Ook worden alle ongelovigen en zij die zich met ergerlijke zonden besmet weten vermaant zich van de tafel des Heeren te onthouden, zolang zij zich niet bekeren.

4.3. Beleidsvoornemens

De kerkenraad is voornemens om:

- Ouders en jeugdleiders meer toe te rusten in de geloofsopvoeding van kinderen in vervolg op de Heilige Doop.
- De komende beleidsperiode de gemeente rond de viering van het Heilig Avondmaal meer te bepalen bij de vaste relatie die er bestaat tussen de voorbereiding voor, bediening van en dankzegging na het Heilig Avondmaal.
- Meer aandacht te geven aan de mogelijkheid om de korte viering van het Heilig Avondmaal te bezoeken voor hen die niet in staat zijn de gehele eredienst te bezoeken.

5. Bijzondere diensten

De gemeente kent een aantal bijzondere kerkdiensten. Het zijn diensten waar in de liturgie de lijn van de zondagse eredienst wordt gevolgd, maar waarin ook aandacht is voor een speciale gebeurtenis.

5.1. Belijdenisdiensten

Vorbereiding openbare belijdenis van het geloof

Voordat er belijdenis van het geloof afgelegd wordt, vindt er onderwijs plaats over Gods Woord en de leer van de kerk. Dit gebeurt op de belijdeniscatechisatie.

Afleggen openbare belijdenis van het geloof

De openbare belijdenis van het geloof vindt plaats voor het aangezicht van God in het midden van de gemeente tijdens een kerkdienst. In principe vindt de belijdenisdienst plaats op de zondag voorafgaande aan Pasen (Palmпасen).

Zij die reeds gedoopt zijn, willigen door het doen van openbare geloofsbelijdenis het verbond in, dat God verzegeld heeft in de bediening van de Heilige Doop. Zij die nog niet gedoopt zijn, ontvangen dit sacrament direct na de openbare belijdenis van het geloof.

5.2. Huwelijksdiensten

Op grond van Gods Woord wordt het huwelijk tussen man en vrouw als inzet van God beleden en erkend. Het huwelijk van een man en een vrouw wordt als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht ingezegend in een kerkdienst. Andere levensverbintenissen kunnen niet bevestigd en ingezegend worden.

Pastorale zorg voorafgaand aan huwelijksdiensten

Voorafgaand aan de trouwdienst zal een gesprek plaatsvinden met het aanstaande bruidspaar waarin de trouwdienst wordt voorbereid en gewezen wordt op de verantwoordelijkheden tegenover elkaar bij het aangaan van een huwelijk.

In prediking en beleid ziet de kerkenraad erop toe dat het huwelijk als instelling van God heilig wordt gehouden. Dat geeft verantwoordelijkheid voor zowel de kerkenraad als voor degenen die in het huwelijk wensen te treden.

Bevestiging en inzegening

Nadat het burgerlijk huwelijk is gesloten vindt de dienst van bevestiging en inzegening van het huwelijk plaats in het midden van de gemeente. De eigen predikant bevestigt het huwelijk van gemeenteleden. In die gevallen waarin het bruidspaar een familieband heeft met een predikant kunnen bruid en bruidegom de kerkenraad verzoeken om deze laatste voor te laten gaan in de trouwdienst. Als de eigen predikant ziek of afwezig is of als de gemeente vacant is wordt door de kerkenraad in overleg met het bruidspaar gezocht naar een andere predikant.

De kerkenraad stelt het formulier vast dat gebruikt wordt. Namens de gemeente wordt het bruidspaar een trouwbijbel overhandigd in de HSV-vertaling. In de regel wordt de trouwbijbel overhandigd door de ouderling van dienst.

In de huwelijksdienst is er in overleg met de predikant ruimte voor het zingen van christelijke liederen naast de psalmen. Voor het maken van foto's en/of andere opnamen, wordt verwezen naar de voorschriften die de kerkenraad daarvoor heeft gesteld. Deze worden op verzoek vooraf aan het bruidspaar verstrekt. De koster attendeert de fotograaf voor de dienst nog eens op de geldende voorschriften.

Indien er sprake is van een huwelijksverzoek na echtscheiding dan zal de kerkenraad bij elk verzoek nagaan of hij alles overwegende vrijmoedigheid vindt om op grond van de Bijbel de inzegening onder zijn verantwoordelijkheid te laten plaatsvinden. Indien deze vrijmoedigheid er niet is dan zal de kerkenraad afwijzend besluiten op het verzoek. Vanwege de benodigde zorgvuldigheid zal de kerkenraad het besluit niet in dezelfde vergadering nemen als waarin de zaak inhoudelijk besproken is. De kerkenraad licht het genomen besluit in een pastoraal gesprek met de betrokkenen toe.

5.3. Diensten op bid- en dankdag

Op vastgestelde data worden er op de bid- en dankdag twee kerkdiensten belegd, waarbij de eerste dienst zoveel mogelijk wordt afgestemd op de (kleine) kinderen van de gemeente. Deze diensten worden beschouwd als volwaardige ambtelijke erediensten. De mogelijkheid wordt geboden dat kinderen hun medewerking verlenen aan de middagdiensten.

5.4. Diensten voor en na het winterseizoen

Voorafgaand aan en na afloop van het winterseizoen wordt er een startdienst dan wel een afsluitingsdienst belegd. Aan deze beide diensten kunnen jongeren hun medewerking verlenen en tevens bestaat de mogelijkheid dat er een muzikale bijdrage is van een muziekgroep of een koor. Het is gebruikelijk dat hier in overleg met de jeugdraad een speciale commissie mee is belast, die ook een aantal andere activiteiten organiseert.

5.5. Bijzondere dagen

Verder zijn er kerkdiensten op Goede Vrijdag, op Oudejaarsdag en op Nieuwjaarsdag. Deze diensten worden gerekend tot de normale erediensten.

5.6. Bid- en dankstonden

De kerkenraad kan besluiten tot het uitroepen van een bid- en/of dankstond. Tijdens een bidstond wordt het aangezicht van onze God gezocht en verootmoedigen we ons voor Hem. De nood van gemeente of samenleving wordt voor Zijn troon opgedragen. Tijdens een dankstond wordt de Heere gedankt voor het geven van uitkomst uit de nood en brengt de gemeente Hem de eer. De diensten kenmerken zich door een beperkte liturgie met het zingen van een aantal verzen, een korte overdenking en met gebed.

5.7. Eeuwigheidszondag

De laatste zondag van het kerkelijk jaar staat de morgendienst in het teken van de gemeenteleden die in het afgelopen jaar zijn overleden. Tijdens de eredienst zullen de namen worden voorgelezen waarvan melding is ontvangen van overlijden.

De nabestaanden worden hiervan in kennis gesteld en worden uitgenodigd bij deze dienst aanwezig te zijn.

5.8. Rouwdiensten

Bij het overlijden van een gemeentelid zal er op verzoek van de familie in het gemeentegebouw of in het kerkgebouw een rouwdienst gehouden worden voorafgaand aan de begrafenis. Deze wordt gewoonlijk door de eigen predikant geleid.

Een dergelijke dienst wordt niet beschouwd als een eredienst.

Dit betekent dat er geen “ouderling van dienst” in formele zin van het woord aanwezig is. Wel kan in voorkomende gevallen de kerkenraad vertegenwoordigd zijn door een ouderling. Hij trekt samen op met de predikant en de rouwdragende familie rond de dienst en de begrafenis. Indien gewenst doet de ouderling voorafgaand aan de rouwdienst een gebed. De aanwezige ouderling geeft derhalve dan ook geen hand aan de predikant bij het binnenkomen van de kerk of zaal.

Een rouwdienst wordt niet begonnen met ‘votum en groet’. Het votum kan verwerkt worden in het openingsgebed, zoals de zegenbede in het slotgebed.

Aan het gebruik van het kerkgebouw zijn door het college van kerkrentmeesters een aantal afspraken vastgelegd. Deze afspraken zijn opgenomen als bijlage bij dit beleidsplan.

Indien er sprake is van een crematie, kan op verzoek van de rouwdragende familie een rouwdienst gehouden worden in het gemeentegebouw. Vanwege Bijbelse bezwaren tegen crematie stelt de predikant zich terughoudend op. In de situatie dat een familie daartoe besluit, kan de predikant wel voorgaan in de rouwdienst maar zal niet meegaan naar het crematorium.

De verantwoordelijkheid van de te houden rouwdiensten berust bij de rouwdragende familie en de begrafenisonderneming. Pastoraat aan rouwdragenden is een verantwoordelijkheid van predikant en kerkenraad.

5.9. Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

6. Pastoraat

Pastoraat is de herderlijke zorg in de gemeente. Zoals in het 2e hoofdstuk van dit beleidsplan al is aangegeven, hebben ambtsdragers hierin een bijzondere taak en verantwoordelijkheid. Daarnaast zijn alle gemeenteleden geroepen om naar elkaar om te zien en gemeenschap te betrachten. Pastoraat is essentieel in het gemeente-zijn tot opbouw en uitbreiding van Gods Koninkrijk. Het ambtelijk pastoraat wordt onderscheiden in het algemene huisbezoek en andere specifieke vormen van pastoraat.

De kerkenraad hecht veel waarde aan het algemeen huisbezoek en er wordt naar gestreefd dit te blijven behouden, zodat de contacten met de gemeenteleden onderhouden kunnen worden.

6.1. Wijkindeling en pastorale vormen van het bezoekwerk

Onze gemeente is ingedeeld in 3 wijken. Hierdoor kan er meer gerichte aandacht van ambtsdragers plaatsvinden op een bepaald deel van de gemeente en zijn er voor ieder adres vaste contactpersonen (wijkouderling/diaken/bezoekbroeder). Wij kennen naast het algemeen huisbezoek een aantal vormen van bezoekwerk, zoals het bezoeken van nieuw ingekomen gemeenteleden, het bezoekwerk aan ouderen, ziekenbezoek, bezoekwerk rondom overlijden en in de tijd die daarna volgt voor rouwdragenden en het crisispastoraat.

6.2. Algemeen huisbezoek

Uitgangspunt voor het huisbezoek is, dat alle in de gemeente geregistreerde adressen zo mogelijk eens in de drie jaar worden benaderd voor huisbezoek. Bezoek vindt plaats op afspraak in de periode oktober-maart. In de regel gaan de ouderlingen op huisbezoek. Deelname van de kinderen aan het huisbezoek wordt op prijs gesteld en gestimuleerd. Algemene bevindingen uit de huisbezoeken worden door de ouderlingen naar voren gebracht op de kerkenraadsvergadering.

Tijdens het huisbezoek staat het geloofsgesprek voorop. Daartoe kunnen de volgende gespreksonderwerpen aan de orde komen:

- de geestelijke betrokkenheid van de gemeenteleden: bidden, Bijbellezen; kerkgang en meeleven met de gemeente; deelname aan de sacramenten, catechese, kringen en overige activiteiten;
- Wat betekent het om Christen te zijn in deze tijd, zowel voor volwassenen als voor de aanwezige kinderen;
- Geestelijke, materiële of lichamelijke nood, ziekte en zorgen in het gezin;
- Vragen als: Wat betekent de persoonlijke relatie met God voor mij?

Zaken die het kerkelijk gebeuren aangaan kunnen kort aan bod komen. Indien de bezoekende ouderlingen niet direct antwoord kunnen geven zal worden gevraagd om de vraag schriftelijk aan de kerkenraad voor te leggen.

Het huisbezoek zal in de regel worden afgesloten met Bijbellezing en gebed. Het Bijbellezen kan ook worden gebruikt om een gesprek te openen. De keuze van het Schriftgedeelte kan van tevoren bepaald zijn of is afhankelijk van het gesprek.

6.3. Bezoek nieuw ingekomen gemeenteleden

Zodra de wijkouderling bericht heeft ontvangen van een nieuw ingekomen gemeentelid of een nieuw gezin, maakt hij een afspraak voor een bezoek met de betreffende persoon of het gezin. Dit bezoek heeft een informatief karakter en is in de eerste plaats gericht op een kennismaking. Ook wordt er gesproken over de kerkelijke achtergrond en meelevendheid. Wanneer men vanuit een ander kerkgenootschap is overgekomen naar onze gemeente dan wordt ook de 3e vraag van het

belijdenisformulier gesteld: Wilt u, in de gemeenschap van de Protestantse Kerk in Nederland en onder haar opzicht, getrouw zijn onder de bediening van het Woord en de sacramenten, volharden in het gebed en het lezen van de Heilige Schrift, en wilt u met de u geschonken gaven meewerken aan de opbouw van de gemeente van Christus? De wijkouderling wijst het nieuw ingekomen gemeentelid op de informatie die op de website van de gemeente is te vinden en legt een aantal vragen voor die van belang zijn voor de kerkelijke administratie en de kerkenraad. Deze vragen staan vermeld op een formulier.

6.4. Bezoek bij geboorte

In geval van geboorte brengt de predikant (eventueel met echtgenote) een bezoek indien de kerkenraad hiervan in kennis is gesteld.

6.5. Jubilea

De wijkouderling zal contact opnemen met echtparen die een huwelijksjubileum vieren van 25, 40, 50, 55, 60 en elke 5 jaar daarboven. Gevraagd wordt dan of een bezoek op prijs wordt gesteld door de wijkouderling of eventueel de predikant (de predikant bezoekt de gemeenteleden die 60 of 65 jaar getrouwd zijn) en of er vermelding met naam en adres plaats mag vinden op de nieuwsbrief. Tevens zal gevraagd worden of het echtpaar voorbede wenst op de zondag volgend op het jubileum.

6.6. Bezoek aan ouderen van 85 jaar en ouder en bij bijzondere situaties

Het bezoekwerk aan ouderen vanaf 85 jaar binnen de gemeente, wordt in onderling overleg verricht door ouderlingen, predikant en bezoekbroeders. Verder bestaat in de gemeente een damescomité. Leden van het damescomité gaan bij een echtpaar of alleenstaande op bezoek als men dat heeft aangegeven (zie de informatiegids). Het damescomité verzorgt ook jaarlijks een ouderenmiddag. Gemeenteleden die in verpleeghuizen of verzorgingstehuizen verblijven, krijgen eveneens regelmatig bezoek.

6.7. Pastoraat bij zieken

Gemeenteleden die in een ziekenhuis zijn opgenomen en dat gemeld hebben, worden tijdens hun verblijf in het ziekenhuis één keer per week door de predikant bezocht. Na thuiskomst wordt een bezoek gebracht door de predikant. Daarna wordt het bezoekwerk aan de wijkouderling of bezoekbroeder overgedragen. Langdurig zieken die thuis worden verpleegd, krijgen bezoek van de wijkouderling. Wordt het wenselijk geacht dat de predikant ook langskomt, dan kan daarover met de predikant een afspraak worden gemaakt.

6.8. Pastoraat bij rouw

In geval van overlijden neemt de familie contact op met de predikant voor de pastorale bijstand en eventueel voor het leiden van de begrafenis. In de periode tussen overlijden en begraven brengt ook de wijkouderling een bezoek. Op de dag van de begrafenis wordt de predikant zo mogelijk vergezeld van een ouderling. Enige weken na de begrafenis bezoekt de predikant de weduwe, weduwnaar of het achtergebleven gezin. Daarna draagt hij het pastoraat weer over aan de wijkouderling, die enige tijd na de begrafenis een bezoek aflegt.

6.9. Crisispastoraat

Crisispastoraat (stervensbegeleiding, huwelijksproblematiek, psychische nood, en dergelijke) behoort tot de taak van de predikant. Bij afwezigheid van de predikant kan er ook een bezoek worden afgelegd door de wijkouderlingen, die dit bezoek gezamenlijk afleggen. In voorkomende gevallen moet

doorverwezen worden naar professionele (christelijke) hulpverlening, al dan niet in overleg met de huisarts.

6.10. Ziekenzalving

Wanneer een zieke hierom verzoekt kan de predikant besluiten om als onderdeel van de pastorale begeleiding de zieke te zalven. Hierbij zullen het gebed om verlichting van pijn en genezing van het lichaam en het gebed om verzoening in het bloed van Christus (hetgeen voor eenieder nodig is) een centrale plaats hebben.

6.11. Consistorieoverleg

Een vergadering die bij uitstek gewijd is aan pastorale aangelegenheden, is het consistorieoverleg. Bij dit overleg worden de predikant en de wijkouderlingen met bezoekbroeders verwacht. Het overleg wordt minimaal eenmaal per jaar gehouden. Een belangrijk accent ligt op de onderlinge vorming en toerusting. Ook kunnen ervaringen worden uitgewisseld. Hierbij worden de verschuldigde geheimhouding en het respect voor het vertrouwelijk karakter van het huisbezoek in acht genomen. Dit betekent dat thema's niet op basis van details van concrete zaken worden besproken, maar alleen in algemene termen.

De deelnemers aan het consistorieoverleg hebben allen een lijst met bezoekadressen. Deze wordt ook besproken met betrekking tot wijzigingen en eventueel veranderde omstandigheden.

6.12. Beleidsvoornemens

De kerkenraad is voornemens om:

- De komende beleidsperiode het thema Veilige Kerk verder uit te werken.
- Zich in te spannen om samen met andere gemeenten in de Ring Groningen-Oost één of meerdere vertrouwenspersonen aan te stellen.

7. Vorming en toerusting

Centraal in vorming en toerusting staat de zondagse eredienst, de plaats waar de gemeente in haar geheel bijeenkomt. Daarnaast zijn er in de week vele gelegenheden om gevormd te worden en in kennis toe te nemen, gericht op groei in het geloof en opbouw van de gemeente.

7.1. Volwassenenvormingswerk

Bijbelkring

De Bijbelkring staat open voor alle gemeenteleden. Op de Bijbelkring wordt een Bijbelgedeelte (meestal een Bijbelboek) behandeld. De Bijbelkring wordt eens per maand gedurende het winterseizoen gehouden, er is een middag- en een avondbijeenkomst. De leiding van deze kring berust bij een predikant.

Geloofs-/volwassenencatechese

Gedurende het winterseizoen worden er in de regel 8 catecheseavonden gehouden voor volwassenen. Deze avonden zijn bedoeld voor hen die verdieping wensen in de geloofsopvoeding. De avonden worden geleid door de eigen predikant.

Vrouwenvereniging Ruth

Vrouwenvereniging Ruth vergadert één keer in de twee à drie weken in d'Ekkelkaamp. De vrouwenvereniging is aangesloten bij Vrouw tot Vrouw (voorheen de Hervormde Vrouwenbond).

Vrouwenkring Martha

Met enige regelmaat komt een kring van jonge vrouwelijke gemeenteleden samen om een Bijbelstudie te houden en ontspannende activiteiten te ondernemen. Deze kring is aangesloten bij Vrouw tot Vrouw (voorheen de Hervormde Vrouwenbond).

7.2. Evangelisatiecommissie

Evangelisatie is evenals zending een roeping en opdracht van de Kerk. Het bekend maken van het evangelie is hierbij vooral gericht op de mensen die minder kerkelijk betrokken zijn of buiten de kerk staan. De gemeente kent haar taak en roeping om als evangeliserende gemeente van Jezus Christus de rand- en buitenkerkelijken te bereiken met de blijde boodschap van het evangelie om hen zo te winnen voor het Koninkrijk van God. Daartoe heeft zij een evangelisatiecommissie ingesteld die deze taak als doelstelling heeft.

De activiteiten van deze commissie:

- Het verspreiden van een evangelisatieblad onder rand- en buitenkerkelijken;
- Twee keer per jaar het organiseren van "Kom en zing mee". Tijdens deze laagdrempelige avonden staat samenzang van liederen uit allerlei verschillende bundels centraal om de naam van onze God groot maken. Meestal is er ook een koor aanwezig;
- Organiseren van Open Kerk;
- Het zijn of organiseren van de gastvrouw/-heer bij de kerkdiensten.

7.3. Kerstnachtdienst

De avond voor Eerste Kerstdag is er een kerstnachtdienst, die wordt georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de (interkerkelijke) Kerstnachtdienstcommissie.

7.4. Overig gemeenteopbouw

Gemeenteavond

Er wordt jaarlijks een gemeenteavond belegd waarin, onder andere, de financiële verantwoording van de diaconie en het college van kerkrentmeesters aan de orde worden gesteld. Daarnaast is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen aan de kerkenraad. Ook is er doorgaans een inleiding over een bepaald landelijk of plaatselijk onderwerp aangaande opbouw en toerusting van de gemeente.

Communicatie

Besluiten van de kerkenraad waarvan het wenselijk en mogelijk is dat ze met de gemeente gedeeld worden zullen in het kerkblad worden bekendgemaakt.

7.5. De jeugdraad

De jeugdraad staat onder leiding van de jeugdouderling. De jeugdraad adviseert de kerkenraad inzake het jeugdwerk en begeleidt de dagelijkse gang van zaken binnen het jeugdwerk. Zij signaleert problemen of knelpunten en probeert oplossingen daarvoor aan te dragen. In de regel is er twee tot drie keer per jaar een jeugdraadvergadering waarin afgevaardigden uit alle delen van het jeugdwerk bijeenkomen. Vanuit het jeugdwerk is ook de pastorale zorg voor jongeren ingericht, de jeugdouderling gaat bijvoorbeeld desgewenst op huisbezoek.

Twee jaarlijks organiseert de jeugdraad een diaconaal project. Na het winterwerk wordt er door gemeentelieden een volleybalwedstrijd georganiseerd ter verbinding van de gemeente. Daaraan is een (diaconaal) doel gekoppeld waar de opbrengst aan wordt geschonken.

Het jeugdwerk is een vast onderdeel op de agenda van de kerkenraadsvergaderingen, waar de jeugdouderling o.a. verslag uitbrengt vanuit de jeugdraad.

Start en afsluiting winterwerk

Vanuit de jeugdraad is er een commissie voor de start en afsluiting van het winterwerk. Deze commissie organiseert in samenwerking met de predikant de start- en afsluitingsdienst, tevens organiseert zij diverse activiteiten in het startweekend.

Deze commissie staat in nauw contact met de start- en afsluiting commissie van de Chr. Geref. kerk en Geref. Kerk in Onstwedde en organiseren o.a. gezamenlijke diensten en activiteiten.

7.6. Jeugdwerk – Algemeen

Visie jeugdwerk

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de jeugd van de gemeente bekend te maken met de opdracht om God boven alles lief te hebben en de naaste als jezelf. Vanuit de doop zijn zowel de ouders als de gemeente geroepen aandacht te schenken aan geloofsopvoeding. De gemeente richt zich nadrukkelijk op de geloofsopvoeding in de gezinnen. Catechese en het christelijk onderwijs zijn daarbij van groot belang.

De Here God wil een relatie met eenieder van ons aangaan, ook met kinderen en jongeren. Hij wil daarbij gebruik maken van de ouders en de gemeente. Deze hebben de taak om het geloof voor te leven en uit te dragen richting de jeugd. De gemeente is geroepen tot deze taak door het bevel en de belofte van Jezus zelf: "Laat de kinderen bij Mij komen en verhinder hen niet, want voor zulke mensen is het Koninkrijk van God" (Markus 10: 14).

De gemeente geeft door middel van het jeugdwerk invulling aan bovengenoemde taak, in de hoop en het vertrouwen dat de jeugd daardoor in dat geloof uit kan groeien tot volwassen christenen. Voor de jongvolwassenen wil de gemeente een plek bieden waar duidelijkheid wordt gegeven over wat er in het Woord van God staat omtrent levensvragen die spelen bij het volwassen worden, zoals relaties, het huwelijk en krijgen van kinderen.

Doelstelling jeugdwerk

"Ik zal Mijn verbond maken tussen Mij, u en uw nageslacht na u, al hun generaties door, tot een eeuwig verbond, om voor u tot een God te zijn, en voor uw nageslacht na u." (Genesis 17:7).

De belangrijkste doelstelling van het jeugdwerk is dat elk kind van de gemeente de Heere lief krijgt en daarbij een actieve rol heeft leren oppakken in zijn geloofsleven en binnen onze gemeente. Het weet dat het door gebed en het lezen uit de Bijbel mag groeien in zijn of haar geloof en dit op zijn beurt weer mag doorgeven.

Binnen de gemeente dragen de volgende zaken bij aan jeugdwerk en de doelstelling:

- Het jeugdwerk zoals zondagschool, club 12-16+ en catechese worden gestimuleerd;
- Jeugdwerkers worden toegerust op hun taak;
- Doordat gemeenteleden zich vreugdevol inzetten voor anderen en door activiteiten voor en met elkaar te doen wordt geloof zichtbaar gemaakt en worden jongeren uitgedaagd hierin mee te doen.

7.7. Catechese

De gemeente kent verschillende vormen van catechese, die elk zijn eigen doelgroep heeft.

Jongeren catechese

Aan de jeugd van de gemeente wordt onderwijs gegeven. Bij dit onderwijs staan de inhoud van de Bijbel en de belijdenis van de kerk centraal. De catechese ligt in het verlengde van de doop en de doopbelofte. Zij heeft als doel de jongeren van de gemeente de kern en de belangrijkste achtergronden van het Christelijk geloof te leren. Uiteindelijk worden zij hiermee voorbereid op het doen van openbare belijdenis en een leven naar Gods Woord. Er zijn verschillende leeftijdsgroepen waaraan catechese wordt gegeven: 12-13 jaar, 14-15 jaar en 16+. Een catechisatieles duurt 45 minuten en wordt in overleg met de predikant op één of meerdere uren aan het eind van de middag en het begin van de avond gegeven, in de periode van begin oktober tot en met eind maart. De lesmethodes die worden gehanteerd sluiten aan bij de leeftijdsgroepen en de lesstof die erin is opgenomen dient als uitgangspunt van de gesprekken.

Belijdeniscatechese

Belijdeniscatechese is bedoeld als voorbereiding op het openbaar belijden van de naam van onze Heere Jezus Christus. De belijdenis is een met mond en hart uitspreken van het persoonlijk geloof. Dit houdt in dat degene die belijdenis doet uitspreekt en belooft:

- om zich met heel het hart over te geven aan de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest,
- de roeping te aanvaarden om in een leven van dankbaarheid de HEERE te dienen,
- om trouw te zijn in het leven naar Gods Woord en in het gebed, zowel in het midden van de gemeente als persoonlijk.

Door het doen van belijdenis wordt beaamd dat de Heilige Schrift het Woord van God is en wordt ingestemd met de belijdenis van de kerk. Ook wordt door de openbare geloofsbelijdenis toegang verkregen tot het sacrament van het Heilig Avondmaal. Daarnaast wordt het voornemen uitgesproken mee te werken aan de opbouw van de gemeente en een getuige te zijn van Christus in het dagelijks leven.

De belijdeniscatechisatie kan door zowel jongvolwassenen als ouderen worden gevolgd en wordt door de eigen predikant gedurende het winterseizoen gegeven. Tijdens de belijdeniscatechisatie wordt aandacht besteed aan de leer van de kerk en worden de catechisanten toegerust tot de navolging van Christus. Ook komt de belofte tot het kerkelijk meeleven ter sprake die men doet bij het belijden van het geloof.

In de loop van het seizoen dat de belijdeniscatechese wordt gevolgd, vindt er een persoonlijk gesprek plaats met de predikant. Daarin komt de vraag aan de orde of men inderdaad wil overgaan tot het doen van belijdenis. De catechisant kan tijdens dit gesprek kenbaar maken nog geen belijdenis te kunnen doen maar bijvoorbeeld nog een volgend seizoen belijdeniscatechisatie te volgen.

De kerkenraad heeft de taak om zich te vergewissen dat er geen verhindering bestaat tot het doen van openbare belijdenis. Daarom volgt er, wanneer de catechisant heeft aangegeven belijdenis te willen doen, een gesprek over het persoonlijk geloof met (een afvaardiging van) de kerkenraad. Dit gebeurt tijdens de laatste catechisatieavond (de "aannemingsavond"). Vervolgens worden de catechisanten toegelaten ("aangenomen") tot het afleggen van de openbare belijdenis van het geloof in het midden van de gemeente. De aanneming krijgt haar beslag in de kerkdienst van de daaropvolgende zondag waarin de catechisanten openbare belijdenis afleggen. Door deze openbare belijdenis zijn ze belijdend lid van de gemeente met alle bijbehorende rechten en plichten.

Twee zondagen voor de "belijdeniszondag" wordt het voornemen van het doen van openbare belijdenis aan de gemeente bekendgemaakt in de kerkdiensten en zo mogelijk in het kerkblad.

Vervolgcatechese

Vervolgcatechese is bedoeld om het geloof te versterken. Dit kan als voorbereiding op de belijdeniscatechese dienen of voor hen die net belijdenis hebben gedaan. (Zie 7.1)

Huwelijkscatechese

Bij voldoende belangstelling zal aan jongeren die zich voorbereiden op het huwelijk of kort zijn getrouwd, toerusting gegeven worden over het leven binnen het huwelijk.

7.8. Jeugdwerk – Rond de kerkdiensten

Nieuwsbrief voor kinderen

Bij de ingang van de kerk ligt elke week een Nieuwsbrief voor de kinderen. Deze heeft tot doel de kinderen van de gemeente meer te betrekken bij de kerkdienst. Deze nieuwsbrieven zijn afgestemd op het thema van de dienst, hiervoor is van tevoren contact opgenomen met de predikant die de dienst leidt.

Kinderoppas

Bij de kinderopas is er plaats voor de jongste kinderen van de gemeente, zodat de ouders naar de kerkdienst kunnen gaan. De oppas is tijdens de kerkdiensten op zondagmorgen. Daarnaast is er kinderopas tijdens de diensten op de 2^e feestdagen en Nieuwjaarsdag. De doelgroep zijn de 0-5 jarigen. Door middel van een rooster wordt kenbaar gemaakt wie er uit de gemeente oppasdienst heeft. Tijdens de kinderopas wordt er o.a. gespeeld en kunnen de kinderen een (Bijbelse) tekening maken.

Kerkdiensten

Tijdens biddag en dankdag wordt er 's middags een kerkdienst gehouden in aangepaste vorm gericht op kinderen in de basisschoolleeftijd. Deze diensten worden zo mogelijk begeleid door een muziekgroep. De leerlingen van de basisschool "De Rank" in Onstwedde krijgen een persoonlijke uitnodiging. Door deze diensten aan te passen op deze doelgroep hopen we meer (rand- en

buitenkerkelijke) kinderen in aanraking te brengen met Gods Woord en de gebruiken in de kerk. Tijdens deze diensten kunnen de kinderen hun medewerking verlenen (bv collecteren). Ook worden de kinderen actief betrokken bij het dankgebed doordat ze dank- en gebedspunten mogen noemen.

Themadiensten

Twee keer in het jaar wordt er een themadienst georganiseerd. Hierin staat bijvoorbeeld het jaarthema, een actueel thema of een thema vanuit de jeugd centraal. Het thema wordt zo mogelijk gericht op één van de groepen binnen de gemeente: de zondagschool, de jeugdclub 12-16, de jeugdclub 16+ of de jongvolwassenen. De verbinding met de jeugd wordt zowel in de voorbereiding van het thema als in de dienst zelf gezocht (bv door het lezen van een Bijbelgedeelte). De themadiensten kunnen begeleid worden door muziekgroep Genesis of een andere muziekgroep.

7.9. Zondagsschool "De Goede Herder"

Tijdens het schoolseizoen wordt op zondagochtend zondagsschool gehouden van 11.00 tot 12.00 uur. De drie groepen van de zondagsschool bestaan uit de kinderen van de groepen 1, 2, 3 en 4, 5, 6 en 7, 8 van de basisschool. Het doel van de zondagsschool is om Gods Woord op eenvoudige wijze aan de kinderen door te geven. Maandelijks wordt een psalm of lied uit de bundel Weerklank geleerd, dit maandlied wordt die maand in de eredienst gezongen om de kinderen nog meer te betrekken in de eredienst. De onderwijsmethode wordt in overleg met de kerkenraad bepaald.

De kerstfeestviering van de zondagsschool vindt plaats op de 1e kerstdag 's middags. Indien deze op zondag valt, wordt op zondagmiddag een gewone eredienst gehouden en wordt de kerstviering van de zondagsschool op de middag van 2e kerstdag gevierd. De kinderen die in groep 3 van de basisschool zitten krijgen tijdens de kerstviering een Bijbel met psalmboek in de HSV-vertaling, welke thuis en in de kerkdiensten gebruikt kan worden.

Het afscheid van de oudste kinderen vindt plaats tijdens de laatste zondagsschoolbijeenkomst van het seizoen. Zij krijgen een persoonlijke uitnodiging om lid te worden van jeugdclub Obadja.

7.10. Jeugdclubs

In de gemeente worden verschillende activiteiten ondernomen met en voor de jeugd. Voor de onderlinge afstemming daarvan heeft de kerkenraad een jeugdraad ingesteld waarin de verschillende onderdelen van het jeugdwerk bijeen komen.

Jeugdvereniging "Obadja" 12-16 jaar

Als kinderen de zondagsschool hebben verlaten, krijgen ze een uitnodiging voor de jeugdclub. Gedurende het winterseizoen komt de club iedere zaterdagavond in een aantal groepen samen. Het doel van deze samenkomsten is om de jeugd zelfstandig na te laten denken over vragen met betrekking tot het geloof en de samenleving. De groepen zijn naar leeftijd samengesteld en hebben vaste leid(st)ers. Dit om een goede band tussen de leid(st)ers en de groep te krijgen. Per groep zijn er twee leidinggevendenden. De leid(st)er bereidt een thema voor dat op de clubavond wordt behandeld. De jeugdvereniging werkt met materiaal van de HGJB.

Het clubseizoen wordt afgesloten met het jaarfeest. Op deze avond wordt er tevens afscheid genomen van de oudste clubleden. Zij ontvangen een dagboekje en een uitnodiging voor de 16+ club.

Jeugdclub 16+ "Gij zijt de Leidsman mijner jeugd"

Op vrijdagavond komen jongeren van zestien jaar en ouder in d'Ekkelkaamp bijeen om samen te bidden, te zingen, uit de bijbel te lezen en een onderwerp vanuit een Bijbelgedeelte te bespreken. Het Bijbelgedeelte wordt door de leiding of leden voorbereid en heeft tot doel duidelijk te maken hoe wij

dagelijks vanuit Gods Woord moeten en kunnen leven. Het bespreekbaar maken van geloofsvragen, mag dienen tot groei naar de geestelijke volwassenheid en verkrijgen van geestelijke weerbaarheid met name in de samenleving.

7.11. Beleidsvoornemens

De kerkenraad is voornemens om:

- De komende beleidsperiode na te denken over manieren om gemeenteleden meer te stimuleren om een lerende gemeente te worden en te blijven, bijvoorbeeld door:
  - a. de predikant te vragen om regelmatig een prekenserie te verzorgen rond een bepaald Bijbelgedeelte of een bepaald thema, en de gemeente te stimuleren om deze diensten ook getrouw te bezoeken;
  - b. de predikant te stimuleren om actueel te blijven preken;
  - c. de gemeente te stimuleren deel te nemen aan een Bijbelkring;
  - d. De jongeren te stimuleren elkaar trouw in clubverband op te zoeken;
  - e. met ouders in gesprek gaan over het nut en de noodzaak van het volgen van catechisatie door de jeugd.
- De komende periode het 'samen gemeente-zijn' meer vorm te geven. Een belangrijke vraag daarin is op welke wijze een bredere groep gemeenteleden ingezet kan worden bij activiteiten zoals bijvoorbeeld de kerstbakjes voor oudere gemeenteleden.
- De komende periode meer aandacht besteden aan de contacten met de verschillende commissies.

8. Diaconaat

8.1. Inleiding

In de Bijbel, het Woord van God, geeft God in het boek Exodus al richtlijnen voor het zorgen voor vreemdelingen, armen, weduwen en wezen. In het Nieuwe Testament, vooral in Mattheüs 25:31-46, legt Jezus uit dat we moeten zorgen voor anderen en rechtvaardig moeten zijn. De diaconie houdt zich bezig met zorg en werkt vanuit de liefde van Christus. Hij kwam niet om zelf geholpen te worden, maar om anderen te dienen.

In Handelingen 6 staat de basis voor het ambt van diakenen. Het boek Handelingen en het bevestigingsformulier van ambtsdragers laten zien dat hulp bieden samengaat met troost uit het Woord van God

Het college van diakenen vervult de diaconale taak in de wereld door vol barmhartigheid te delen wat ze heeft gekregen, helpen waar geen helper is, waar nodig spreken óver en op te komen voor Gods rechtvaardigheid. De gemeente ondersteunt daar waar nodig het college van diakenen.

De taak van het college van diakenen beperkt zich niet alleen tot de plaatselijke gemeente en de directe omgeving, maar strekt zich uit over de hele wereld. Het college van diakenen heeft ook een verantwoordelijkheid voor iedereen die God op hun pad brengt, niet alleen voor medechristenen.

Dit betekent dat het college van diakenen altijd moet kijken waar hun hulp echt nodig is en wie ze kan helpen. Ook moeten ze de oorzaken van problemen begrijpen en deze zo nodig onder de aandacht brengen van verantwoordelijke instanties. Omdat de samenleving voortdurend verandert, kunnen er nieuwe problemen ontstaan die aandacht van het college van diakenen vraagt. We moeten ons daarom bewust zijn van deze veranderingen en, waar nodig, de verantwoordelijke autoriteiten hierop wijzen.

Het diaconaat betekent dat de kerk helpt op verschillende manieren:

- Het biedt onvoorwaardelijke steun, hulp en bescherming aan mensen die dit nodig hebben;
- Het werkt samen met anderen om het welzijn in de samenleving te verbeteren;
- Het zamelt geld en andere gaven in om de hulpverlening in Nederland en daarbuiten te ondersteunen;
- Het helpt de kerk om de overheid en samenleving te wijzen op hun verantwoordelijkheid om rechtvaardig te handelen bij sociale problemen;
- Het ondersteunt organisaties die zich, op basis van Gods Woord, bezighouden met activiteiten op diaconaal gebied in binnen- en buitenland.

Het college van diakenen bestaat uit vijf leden waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Het college vergadert minstens elke twee maanden. De financiën worden door de diaconie zelf beheerd. Elk jaar wordt er, volgens de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), een jaarrekening en een begroting gemaakt. De jaarrekening wordt gecontroleerd door een accountant. De begroting en jaarrekening worden goedgekeurd door de kerkenraad. Gemeenteleden kunnen, na een uitnodiging hiervoor in het kerkblad, deze documenten gedurende vijf dagen inzien bij de penningmeester.

8.2. Activiteiten

Het college van diakenen informeert de gemeente over belangrijke noden, zowel lokaal, landelijk als wereldwijd, en heeft ook oog voor stille noden binnen de gemeente, zodat op het juiste moment en op de juiste plek hulp geboden kan worden.

Inkomsten/Uitgaven

De inkomsten van de diaconie komen vooral van:

- collectes tijdens de erediensten;
- collectes bij de avondmaalsviering;
- projectcollectes, waarvan de bestemming vooraf bekend wordt gemaakt;
- giften voor de kerktelefoon en kerkTV;
- verhuur van eigendommen;
- rente-inkomsten;
- overige giften.

De landerijen van de diaconie worden in principe alleen verhuurd/verpacht aan gemeenteleden als zelfstandige in de agrarische sector.

De inkomsten worden voornamelijk besteed aan:

- diaconale zorg binnen de gemeente (zoals ondersteuning, zorg voor zieken, ouderen en jeugd);
- steun aan organisaties die lokaal, nationaal of wereldwijd werken;
- hulp aan mensen in nood;
- onderhoud van eigendommen;
- kosten voor beheer en administratie;
- verplichte bijdragen aan de PKN.

Taken diaconie

Het college van diakenen heeft verschillende taken, zoals:

- inzamelen van collectegelden tijdens de erediensten;
- verdelen van de ingezamelde gelden;
- beheer en administratie van de kerktelefoon en kerkTV;
- beheer, bezorgen van en bijhouden abonnementen van het kerkblad;
- het drukken en verzenden van het kerkblad
- het vaststellen van een richtprijs voor een abonnement op het kerkblad
- beheer van kerktelefoon- en kerkTV en ondersteuning van gebruikers
- incidenteel samen met een ouderling een huisbezoek afleggen.

Overige activiteiten

De diaconie is ook betrokken, zowel financieel als inhoudelijk, bij:

- de jeugdraad;
- het damescomité;
- de zendingscommissie;
- ouderenmiddagen;
- Stichting Welzijn Onstwedde/Alteveer;
- gemeenteavonden;
- interkerkelijke kerkdiensten;
- het opstellen van het collecterooster;
- opnemen van kerkdiensten;
- het verzorgen van kerstattentie voor zieken en ouderen;
- Gezamenlijke activiteiten van de colleges van diakenen in Onstwedde en Alteveer.

8.3.Zendingscommissie

De zendingscommissie regelt de financiële zaken rondom het geld dat voor zending is opgehaald in de kerk, zondagsschool en catechisatie. Ze zorgt ervoor dat dit geld eerlijk verdeeld wordt onder verschillende zendingsorganisaties. Ook houdt de commissie contact met onder andere de IZB en de Gereformeerde Zendingsbond (GZB) Af en toe organiseert de commissie zendingsavonden. Dit hangt af van hoeveel zendingswerkers op dat moment in Nederland met verlof zijn en beschikbaar zijn om zo'n avond te leiden.

8.4 Beleidsvoornemens

Het college van diakenen is voornemens om:

- Zich te blijven bezinnen op de diaconale taak en hoe we deze taak samen met alle gemeenteleden kunnen invullen.
- Daar waar mogelijk te blijven samenwerken met andere colleges van diakenen in Onstwedde en Alteveer én de samenwerking binnen de colleges van diakenen van de kerken binnen de grenzen van de gemeente Stadskanaal te blijven volgen.

9. Kerkelijk beheer

9.1. Inleiding

Kerkelijk Beheer richt zich op het behartigen van de materiële zaken van de gemeente. Wij erkennen onze God als Schepper van alle dingen. Alles wat wij zijn en alles wat wij hebben, ontvangen wij uit Zijn hand. De middelen die nodig zijn voor de instandhouding van de eredienst en van alle andere in dit plan genoemde zaken, mogen dan ook voluit worden aangemerkt als een geestelijke aangelegenheid. Het college van kerkrentmeesters is volgens de kerkorde belast met de zorg voor alle materiële zaken van de gemeente - voor zover niet van diaconale aard - en verricht de daaraan verbonden werkzaamheden overeenkomstig een daartoe opgestelde Plaatselijke Regeling.

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit vijf kerkrentmeesters, waarvan drie ouderlingen-kerkrentmeester. De ouderlingen-kerkrentmeesters staan volledig in het ambt van ouderling en hebben daarbij in het bijzonder een taak op het terrein van beheer en financiën. Gelet op de omvang van de taak van de ouderlingen-kerkrentmeesters zijn hun pastorale werkzaamheden beperkt.

9.2. Algemeen beheer

Het beheer is onderverdeeld in de navolgende punten:

- Predikant: Onze gemeente heeft een volledige predikantsplaats. Aanstelling en salariëring geschieden volgens een door de Raad voor Predikantstraktementen en Pensioenen voorgeschreven regeling.
- Organisten: Voor de begeleiding van de zondagse erediensten en de huwelijksdiensten, heeft onze gemeente een aantal organisten. Het college van kerkrentmeesters stelt de organisten aan en stelt hun vergoeding vast. Minimaal eens per jaar is er een gesprek tussen het college en organisten, teneinde de afgelopen periode te evalueren en zo nodig afspraken te maken voor de komende periode.
- Koster: De gemeente heeft een fulltime koster-beheerder in dienst. De koster draagt zorg voor het beheer en het schoonhouden van het kerkgebouw, verenigingsgebouw d'Ekkelkaamp en de begraafplaats. Hij wordt daarin bijgestaan door vrijwilligers uit de gemeente. De arbeidsovereenkomst met de koster is conform de Arbeidsvoorwaarden Regeling van de PKN. Minimaal eens per jaar is er een gesprek tussen het college van kerkrentmeesters en de koster, teneinde de afgelopen periode te evalueren en zo nodig afspraken te maken voor de komende periode.
- Ledenadministratie: Het college van kerkrentmeesters draagt verantwoordelijkheid voor de ledenadministratie en kan bijgestaan worden door een gemeentelid. Minimaal eens per jaar vindt een gesprek plaats tussen het college van kerkrentmeesters en de ledenadministrateur.
- Archief: Alle officiële documenten met betrekking tot de gemeente, zoals doopregisters, lidmatenboeken, akten en notulen, alsmede andere bescheiden en publicaties, foto's etc. worden overzichtelijk opgeslagen.

9.3. Beheer van kerkelijke gebouwen

De kerkelijke gebouwen omvatten het kerkgebouw en verenigingsgebouw d'Ekkelkaamp. Het beheer van de kerkelijke gebouwen worden onderverdeeld in twee zaken: het gebruik en het onderhoud.

Gebruik kerkgebouw

Het kerkgebouw is primair bedoeld voor de samenkomst van de eigen gemeente tijdens de erediensten en rouw- en trouwdiensten. Verzoeken voor andere samenkomsten, worden per geval besproken en beoordeeld volgens de algemene voorwaarden voor verhuur en gebruik van kerkelijke ruimten van de Hervormde Gemeente te Onstwedde.

Gebruik Verenigingsgebouw d'Ekkelkaamp

D'Ekkelkaamp is in de eerste plaats bedoeld voor kerkelijke activiteiten, zoals catechisaties, clubs, kringen, crèche, verenigingen, gemeenteavonden, commissie- en kerkenraadsvergaderingen. Als de zalen niet in (gepland) gebruik zijn voor kerkelijke activiteiten, kunnen de zalen worden verhuurd voor verjaardagen, jubilea of andere activiteiten. Afstemming en bespreking hiervan geschieden via de beheerder, zo nodig in overleg met het college van kerkrentmeesters.

Onderhoud kerkelijke gebouwen

Voor het onderhoud van de kerkelijke gebouwen wordt een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld (MJOP) voor een periode van 30 jaar. In het MJOP staat welk onderhoud de komende jaren moet gebeuren en tegen welke kosten. Het kerkgebouw heeft een monumentaal karakter. Het MJOP wordt daarom mede gebaseerd op rapportages van Monumentenwacht. Ook wordt bekeken of er subsidiemogelijkheden zijn om het kerkgebouw in stand te houden. Het MJOP wordt ten minste eens per 3 jaar tegen het licht gehouden en aangepast als dat nodig is.

Beheer van andere gebouwen en goederen

De pastorie aan de Havenstraat is de ambtswoning van de predikant die aan de gemeente is verbonden.

Bij verenigingsgebouw d'Ekkelkaamp staat de kosterwoning. Deze wordt door de gemeente ter beschikking gesteld aan de koster(-beheerder) van de gemeente.

De bij het college van kerkrentmeesters in beheer zijnde landerijen worden in principe verhuurd/verpacht aan gemeenteleden. Dit geldt alleen voor landerijen gelegen in de gemeente Stadskanaal en voor zover de gemeenteleden hun hoofdberoep in de agrarische sector hebben. De uitgifte van pachtgronden loopt via het Kantoor der Kerkelijke Goederen (KKG).

9.4. Beheer van de begraafplaats bij de kerk

De begraafplaats rondom de kerk is eigendom van de Hervormde gemeente Onstwedde. Het college van kerkrentmeesters is verantwoordelijk voor het beheer van de begraafplaats. Het beheer is geregeld in het "Plaatselijk Reglement voor het Beheer van de Kerkelijke Begraafplaats te Onstwedde".

9.5. Financiën algemeen

Begroting

Voor aanvang van ieder jaar wordt een begroting opgesteld voor de financiële consequenties van het te voeren beleid. Dit wordt gedaan in overeenstemming met de regels van de Protestantse Kerk in Nederland. De begroting wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de kerkenraad en daarna aan het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken (CBBB).

Jaarrekening

In het eerste halfjaar wordt de jaarrekening van het afgelopen jaar opgemaakt in vergelijking met de voor dat jaar betreffende begroting. De jaarrekening wordt na controle door het Kantoor der Kerkelijke Administraties (KKA) besproken door het college van kerkrentmeesters en vervolgens vastgesteld door de kerkenraad. Daarna ligt de jaarrekening voor de gemeenteleden ter inzage bij de penningmeester van het college van kerkrentmeesters. Dit wordt aangekondigd in het kerkblad. Ook wordt een samenvatting op de website van de gemeente gepubliceerd.

Inkomsten

Met betrekking tot de inkomsten is het college van kerkrentmeesters voor een groot deel afhankelijk van bijdragen en giften uit de gemeente. Een groot deel hiervan is afkomstig van de jaarlijkse vrijwillige

bijdragen, waarvoor alle gemeenteleden van 18 jaar en ouder persoonlijk worden benaderd. De overige bijdragen van de gemeenteleden zijn afkomstig uit collecten tijdens de erediensten en giften die worden meegegeven aan de ambtsdragers tijdens huisbezoeken of die via de bank worden overgemaakt. De collecten betreffen de inzamelingen in de zondagse erediensten, de biddag- en dankdagcollecte en de inzameling tijdens de huwelijksdiensten. De lidmaten worden aangeslagen voor de Solidariteitsbijdrage.

Andere inkomsten zijn: rente-inkomsten, schenkingen, legaten, pachtgelden en de verkoop van grafrechten. Ten slotte worden inkomsten verkregen uit de exploitatie van het verenigingsgebouw d'Ekkelkaamp.

9.6. Orgelcommissie

De orgelcommissie ontplooit activiteiten ten behoeve van het breder inzetten van het orgel dan alleen voor de erediensten. De commissie voorziet zelf in haar middelen door middel van de inkomsten uit concerten. Eén van de kerkrentmeesters heeft zitting in de commissie.

9.7. Beleidsvoornemens

Het college van kerkrentmeesters is voornemens om:

- Te werken aan een duurzaam financieel model dat leidt tot een positief operationeel resultaat;
- De verduurzaming van de gebouwen doorzetten;
- Zich te bezinnen op de status van de begraafplaats, eventueel met haalbaarheidsonderzoek naar een natuurbegraafplaats;
- Een vernieuwd beheersplan voor de begraafplaats op te stellen;
- Een visie op te stellen voor het toekomstbestendig maken van de exploitatie van "d'Ekkelkaamp";
- Zich te buigen over de vraag op welke wijze digitalisering van verschillende processen nuttig is en vorm kan krijgen;
- Zich te beraden op de inzet van vrijwilligers voor onderhoudswerkzaamheden rond kerk en gebouwen.

10. Bijlagen:

10.1. Verkort formulier om het heilig Avondmaal te houden

In dankbare gehoorzaamheid aan het woord van Christus "Doet dit tot Mijn gedachtenis", mogen wij op deze avond waarop Jezus met Zijn discipelen de paasmaaltijd vierde en het Avondmaal heeft ingesteld, ook gedenken dat Hij door de Vader in deze wereld gezonden is, niet opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat Hij haar zou behouden. Gedenken hoe Hij als de Goede Herder Zijn leven heeft gesteld voor de schapen; Zich heeft laten binden, opdat Hij ons zou ontbinden; ontelbare smaadheden geleden heeft, opdat wij nimmermeer te schande zouden worden; onschuldig ter dood veroordeeld is, opdat wij zouden worden vrijgesproken; de vloek van ons op Zich geladen heeft, opdat Hij ons met Zijn zegen vervullen zou; Zich aan het kruishout met lichaam en ziel heeft vernederd tot in de aller diepste versmaadheid en angst der hel, toen Hij met luide stem riep "*Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten*", opdat wij door God aangenomen en nooit meer door Hem verlaten zouden worden; en ten laatste hoe Hij in Zijn offerdood het nieuwe en eeuwige verbond der verzoening heeft besloten toen Hij het uitriep "*Het is volbracht*".

Opdat wij nu vast zullen blijven vertrouwen in Zijn hartelijke liefde en overwinnende genade, heeft Christus aan ons het Avondmaal gegeven. Hij nam in de nacht voor Zijn sterven het brood, dankte, brak het, gaf het aan Zijn discipelen en zei: "*Neemt, eet, dit is Mijn lichaam dat voor U gegeven wordt.*" Daarna nam Hij de drinkbeker der dankzegging en sprak: "*Drinkt allen daaruit, want dit is het bloed van Mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.*"

Zo betuigt en verzegelt ons het heilig Avondmaal, dat het eenmaal volbrachte offer van Christus de enige grond is van onze hoop. Want in Zijn dood heeft Christus de toorn van God tegen de zonde weggedragen en heeft Hij ons de levendmakende Geest verworven, door Wie wij met Hem waarachtige gemeenschap hebben. Door dezelfde Geest worden wij ook met elkaar als lidmaten van één lichaam in waarachtige broederlijke liefde verbonden. Zoals de apostel spreekt: "*Eén brood is het, zo zijn wij velen één lichaam.*" Deze eenheid zullen wij niet alleen met woorden, maar ook met de daad jegens elkaar bewijzen.

Daar komt bij dat het aanzitten aan de maaltijd van onze Heere Jezus Christus ons het verlangen levend houdt en doet uitzien naar de wederkomst van Jezus Christus en naar de bruiloft van het Lam in de volkomenheid van Gods Koninkrijk, wanneer God zal zijn alles in allen.

Laten wij dan ook nu aan de maaltijd van onze Heere Zijn dood gedenken, Zijn opstanding belijden en Zijn toekomst verwachten. Maranatha!

10.2. Afspraken bij gebruik kerkgebouw voor rouwdiensten

Aan het gebruik van het kerkgebouw is door het College van Kerkrentmeesters een aantal voorwaarden gesteld. De koster-beheerder ziet toe op de naleving ervan. De voorwaarden van het College van Kerkrentmeesters luiden als volgt:

- Het kan alleen op verzoek betreffende gemeenteleden van de Hervormde Gemeente te Onstwedde en zij die daartoe hebben toebehoord.
- De rouwdienst wordt niet beschouwd als eredienst.
- De rouwdienst wordt geleid door een predikant.
- Er mogen alleen psalmen en geestelijke liederen gespeeld en gezongen worden.
- De kist moet in de kerk gesloten zijn.
- De kerkenraadsbanken worden niet gebruikt.

Punten 3 en 4 nader gespecificeerd:

3. Wat betreft het leiden van een rouwdienst in de kerk door een predikant dient worden aangetekend dat er alléén officiële vertegenwoordiging vanuit de kerkenraad van de Hervormde gemeente Onstwedde aanwezig zal zijn in het geval de dienst geleid wordt door de eigen predikant of door een predikant die behoort tot de modaliteit waartoe ook de Hervormde gemeente van Onstwedde zich rekent. Wanneer er gekozen wordt voor een andere predikant valt alles wat er gebeurt en gezegd wordt geheel voor verantwoordelijkheid van de rouwdragende familie.

Feitelijk huren zij dan dus alleen het kerkgebouw, waarbij de overige voorwaarden van kracht blijven.

4. Wat betreft het gezongen en/of gespeelde lied in rouwdiensten in de kerk, heeft het College van Kerkrentmeesters in goed overleg met het geheel van de kerkenraad aangegeven dat er alleen psalmen en geestelijke liederen (af)gespeeld en gezongen mogen worden. Aangezien deze omschrijving heden ten dage niet duidelijk genoeg meer blijkt te zijn, voegen wij hier dezelfde regel aan toe die ook te vinden is in de verantwoording van de bundel Weerklank, namelijk dat hiervoor alleen psalmen en liederen in aanmerking komen waarin Gods Woord wordt nagesproken en aansluiten bij de gereformeerde belijdenis en kerk muzikaal passen binnen de gereformeerde liturgie. Het is dus wel toegestaan om ook uit andere bundels dan Weerklank liederen te kiezen, maar ze dienen aan dezelfde criteria te voldoen als waaraan de liederen uit Weerklank voldoen.